

29. 1. 2024

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Odpis nedobytné pohledávky v insolvenčním řízení

Dle zákona o daních z příjmu jsou daňovým nákladem opravné položky, jejichž způsob tvorby a výši pro daňové účely stanoví zvláštní zákon - zákon o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů.

Nepromlčenou pohledávku je nutno nejprve přihlásit do insolvenčního řízení odběratele, který neuhradil Vaši fakturu a bylo s ním zahájeno insolvenční řízení, a to v příslušné lhůtě stanovené rozhodnutím o úpadku, které vydá insolvenční soud a za předpokladu, že pohledávku insolvenční správce přezkoumá jako zjištěnou, lze v roce, v němž přihlásíte pohledávku do insolvenčního řízení, vytvořit opravnou položku. Tuto opravnou položku pak věřitel ve svém účetnictví vede **po celou dobu trvání insolvenčního řízení** dlužníka a rozpustí ji v okamžiku ukončení insolvence.

Pokud tedy bude přihlášena a insolvenčním správcem přezkoumána jako zjištěná celá Vaše nezaplacená pohledávka, na základě přihlášky a přezkumného listu můžete dle účetní zásady opatrnosti účtovat opravnou položku **v celé této výši**.

Tvorba opravné položky se tedy poté, co proběhne přezkumné jednání a pohledávka na něm bude insolvenčním správcem uznána, zaúčtuje ve výši nezaplacené jistiny pohledávek na MD na daňově účinný účet 558 - tvorba a zúčtování zákonných opravných položek v provozní činnosti a na D 391 - opravné položky k pohledávkám.

Po ukončení insolvence budou věřitelé insolvenčním správcem prostřednictvím insolvenčního rejstříku vyrozuměni o výši uspokojení jejich pohledávek. Na základě konečné zprávy insolvenčního správce pak budete účtovat následovně:

Ve výši celé vytvořené opravné položky nejprve zaúčtujete zrušení opravné položky na MD 558 a na D 391 a následně budete účtovat odpis pohledávky ve výši neuspokojené části pohledávky na MD na daňově účinný účet 546 - odpisy pohledávek a na D na účet 311 - pohledávky. Platbu z insolvenčního řízení pak doúčtujete klasicky jako úhradu od odběratele MD 221 a D 311.

Do daňově uznatelných nákladů se Vám tak dostane celá neuhrazená část pohledávky.

Nárok na vrácení DPH v insolvenci

Dle § 46 a násl. zákona o DPH je věřitel **oprávněn provést opravu základu daně** v případě nedobytné pohledávky, pokud se dlužník nachází v insolvenčním řízení, věřitel přihlásil svoji pohledávku ze zdanitelného plnění nejpozději ve lhůtě stanovené rozhodnutím soudu o úpadku, tato pohledávka byla zjištěna a v insolvenčním řízení se k ní přihlíží a insolvenční soud rozhodl o prohlášení konkursu.

Opravu základu daně lze provést do uplynutí 3 let od konce zdaňovacího období, ve kterém se uskutečnilo zdanitelné plnění.

Jakmile tedy bude přihláška, kdy budete nárokovat celou částku, včetně DPH, po zjištění úpadku dlužníka, insolvenčním správcem přezkoumána, můžete provést **opravu základu daně na výstupu**

z této pohledávky na nulu. O vrácení DPH žádá věřitel formou provedení opravy výše daně a **musí tedy vystavit dlužníkovi opravný daňový doklad.**

Věřitel může DPH opravit nejdříve ve zdaňovacím období, v němž byl daňový doklad doručen dlužníkovi. Opravný daňový doklad musí být **doručen insolvenčnímu správci prokazatelně**, tj. datovou zprávou nebo na dodejku. Insolvenční správce musí totiž opravu DPH v souvztažnosti provést i na straně dlužníka.

V rámci daňového přiznání si pak **může o předmětnou částku DPH snížit položku „daň na výstupu“.** V této výši Vám tak vůči finančnímu úřadu vznikne **nárok na odpočet daně.**

Jakmile dojde ke skončení konkursu a bude rozhodnuto o částečném uspokojení Vaší pohledávky, bude vzhledem k tomu, že po dobu trvání konkursu byla pohledávka „oddaněna“ tuto transakci **nutno zdanit.** Příslušným koeficientem tedy vypočtete z výše uspokojení Vaší pohledávky výši DPH a tuto nově v příslušném měsíci vykázete v daňovém přiznání jako **daň na výstupu.**



JUDr. Ing. Pavel Fabian,
advokát, insolvenční správce se zvláštním povolením

 **FABIAN & PARTNERS**
advokátní kancelář



[FABIAN & PARTNERS, advokátní kancelář s.r.o.](https://www.fabianpartners.cz)

Kancelář Brno:
Marešova 12
602 00 Brno

Kancelář Praha:
Revoluční 8, budova B1, 2. patro
110 00 Praha 1

Tel.: +420 530 331 766
Tel.: +420 246 063 127
e-mail: info@fabianpartners.cz

Další články:

- [Odpovědnost členů statutárního orgánu za nepodání insolvenčního návrhu včas](#)
- [Úmyslně zkracující právní jednání mezi dlužníkem a osobou blízkou](#)
- [Nejvyšší soud ČR: Úhrada úroků ze zápůjčky jako zvýhodňující jednání? Klíčový výklad k § 241 odst. 5 písm. b\) insolvenčního zákona](#)
- [K postavení zajištěného věřitele v insolvenčním řízení](#)
- [K \(ne\)způsobilosti notářského zápisu jako exekučního titulu pro nařízení exekuce prodejem zástavy](#)
- [Promlčení pracovněprávních pohledávek postavených na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou](#)
- [Preventivní restrukturalizace](#)
- [Odpovědnost státu za nesprávný úřední postup exekutora: Je stát skutečně „posledním dlužníkem“?](#)
- [Odstoupení od smlouvy v insolvenčním řízení](#)
- [Zřízení exekutorského zástavního práva – právní rámec, dopady a judikatura](#)
- [Novela nařízení o insolvenčním řízení nabyla účinnosti – jaké přinesla změny?](#)